

APPENDIX

AD

ROBERTUM DE TORINNEIO

CHRONICON S. MICHAELIS

IN PERICULO MARIS.

In qua multa ad Minorem Britanniam et Andegavensem provinciam spectantia(LABBE, *Nova Bibliotheca librorum mss.*, t. I, 347.)

- Anno ab Incarnatione Domini 506 (38), facta est A revelatio B. Michaelis in Monte Gargano sub Zenone imp. (corrige Anastasio) et Gelasio papa.
708. Facta est revelatio B. Michaelis in Monte Tumba sub Childeberto rege Francorum, et Auberto episcopo Abrincensi.
851. Venit Hastings in regnum Francorum.
876. Venit Rollo in Normannia v Kal. Decembris.
917. Obiit Rollo, cui successit Guillelmus filius ejus.
942. Occisus est Guillelmus filius Rollonis, cui successit Richardus filius ejus, qui primus posuit monachos in ecclesia S. Michaelis in periculo maris.
966. Mainardum scilicet primum abbatem, qui fuerat abbas S. Wandregisili per quinque annos, et alium Mainardum nepotem suum cum aliis monachis.
- 991 (forte 996). Obiit primus Richardus dux Normannorum, cui successit secundus Richardus filius ejus. Hic Richardus duxit Judith, sororem Gaufridi comitis Britanniae, ex qua genuit duos filios Richardum et Robertum, qui ei successit. Gaufridus vero comes Britanniae Hadevisam sororem predicti Richardi, ex qua genuit duos filios Alanum et Eudonem.
1009. Consilio ducis Richardi secundus Mainardus jam gravatus senio elegit successorem sibi donnum Hildebertum monachum ejusdem loci.
1023. Inchoata est nova ecclesia B. Michaelis a Richardo II comite, et Hildeberto secundo abbate, qui abbas eodem anno obiit, cui successit Almodus.
1026. Obiit Richardus II, dux Normannorum, cui successit Richardus III, filius ejus, qui eodem anno mortuus est, cui successit Robertus frater ejus.
1053. Ordinatus est Suppo abbas monasterii S. Michaelis.
1055. Obiit Robertus dux Normannorum rediens a Jerusalem, cui successit Willelmus filius ejus notus adhuc puer, utpote septennis.
1048. Factum est bellum apud Walesdunas a Willelmo duce Normannorum contra Guidonem comitem cognatum suum. Eodem anno Suppo dimisit abbatiam Montis et successit ei Radulfus monachus Fiscanensis.
1053. Factum est bellum apud Mortuum mare. Eodem anno Radulfo abbati successit Ranulfus monachus ejusdem loci.
1063. Subjugata est Cenomannis comiti Normannorum Guillelmo.
1066. Guillelmus dux Normannorum mare transiens, victo Heraldo, regnum Anglorum subjugavit.
1087. Obiit Guillelmus rex Anglorum et successerunt ei filii ejus Willelmus Rufus in Anglia, et Robertus primogenitus dux in Normannia.
1090. Obsessio Montis hujus facta est a Guillelmo rege Anglorum, et Roberto duce, Henrico eorum fratre in hoc Monte incluso.
1095. Papa Urbanus tenuit concilium apud Claramontem.
1096. Iter Jerusalem a Christianis.
1100. Occisus est Guillelmus Rufus rex Anglorum et successit ei Henricus frater ejus.
1102. Visus est a nonnullis prope et procul positus S. Michael archangelus, prout credimus, in figura columnae igneae in nocte scilicet suae festivitatis penetrasse ecclesiam hujus Montis.
1106. Factum est bellum apud Tenechebray inter Henricum regem Anglorum, et Robertum ducem Normannorum fratrem suum. In quo idem dux et Guillelmus comes Moritonii, et multi alii capti sunt. Eodem anno Rogerius abbas dimisit abbatiam S. Michaelis, et rex Henricus fecit eum abbatem Cerneliensem. Huic successit Rogerius prior Gemeticensis.
1112. Combusta est ecclesia S. Michaelis igne fulminis cum omnibus officinis monachorum, Burgo illaeso, cum esset subtus monasterium, quod mirum est.
1117. Factus est ventus validus in vigilia Nativitatis Domini.
1119. Factum est bellum inter Henricum regem

(38) Arbitror legendum esse annum 494, aut aliquem ex proximis.

Anglorum, et Ludovicum regem Francorum, in duo bello multi optimates Franciæ capti sunt.

1120. Subversus est in mari ante Barbedutum Willelmus filius Henrici regis Anglorum, et multi alii cum eo.

1123. Rogerius abbas dimisit abbatiam Montis.

1124. Richardus de Mere monachus Cluniacensis factus est abbas Montis, quem tenuit per tres annos.

1128. Occisus est Willelmus comes Flandrensis filius Roberti ducis Normannorum. Eodem anno Robertus de Torinneio, qui postea factus est abbas Montis, assumpsit habitum religionis Becci.

1131. Bernardus monachus Becci factus est abbas Montis.

1135. Obiit Henricus rex Angliæ, et dux Normanniæ, cui successit Stephanus comes.

1138. Debachatione Abrincatensium furentium combustum est castrum Montis, excepta ecclesia, et officinis monachorum mense Augusto.

1141. Captus est Stephanus rex Angliæ, apud Lincolnium in bello a Roberto comite.

1144. Reddita est turris Rothomagensis Gaufrido comiti Andegavensi, et exinde factus comes Normanniæ.

1145. Cœperunt viri et mulieres humeris carros onustos lapidibus, et alia materia humiliter, et cum magna devotione ad opus ecclesiæ trahere, et ibi eveniebant multa miracula.

1147. Perrexit Conradus imp. Alamannorum, et Ludovicus rex Francorum, et socii eorum Jerusalem, ubi parum vel nihil profecerunt.

1149. Obiit Bernardus abbas Montis, et successit ei Gaufridus monachus ejusdem loci, qui sequenti anno mortuus est. De discordia quæ fuit inter Richardum de Musca, et Robertum Harditum propter abbatiam Montis nihil attinet dicere, nisi quia ipsi, et Richardus Abrincensis episcopus in itinere Romæ obierunt.

1151. Obiit Gaufridus dux Normannorum, et comes Andegavorum, et successit ei Henricus filius ejus natus ex Mathilde imperatrice filia primi Henrici regis Angliæ.

1153. Concordati sunt Stephanus rex Angliæ, et Henricus cognatus ejus dux Normannorum.

1154. Mense Maio, vi Kal. Junii, feria quinta infra octavas Pentecostes, electus est Robertus de Torinneio, prior claustralis Becci, ad regimen ecclesiæ S. Michaelis ab omni conventu. Eodem anno obiit Stephanus rex Anglorum. Successit ei Henricus II, dux Normannorum.

ALIUD CHRONICON EJUSDEM MONTIS

Quod jure Armoricum, aut Andegavense dixeris.

421. Natus est S. Gildas. His diebus fuit Artus rex Britannorum fortis, et facetus.

513. Venerunt transmarini Britanni in Armoriam, id est Minorem Britanniam.

534. Occisus est Cavallonus rex fortissimus Majoris Britannicæ.

580. Fuerunt sancti Samson, Maclous, Maglorius et Paulus episcopi.

643. Dagobertus, rex Francorum, et S. Judicæ pacem fecerunt.

823. Constructum est in Britannia Minore monasterium Rothonense sub Ludovico piissimo imperatore, in fisco regio, Comnovio primo abbate.

843. Civitas Nannetis a Normannis capitur sub Lamberto duce, et episcopum ipsius civitatis Gichardum in missa, *Sursum corda* dicentem, occiderunt.

847. Obiit Sergius papa, cui successit Leo. Hic direxit corpus S. Marcellini papæ et martyris ad Nomenoium principem, quod positum est in monasterio Rothonensi.

851. Obiit Nomenoius subregulus Britannorum, cui successit filius ejus Erispoius.

857. Erispoius rex Britonum a Salomone perimitur. Tempore hujus Salomonis delatum est corpus B. Matthæi apostoli in Minorem Britanniam.

869. Salomon rex direxit Romam Adriano papæ statuum auream cum multis aliis donariis.

874. Occisus est Salomon rex Britonum.

920. Normanni omnem Minorem Britanniam vastaverunt, cunctis occisis vel ejectis Britonibus. Tunc asportata sunt corpora sanctorum qui erant in Britannia, in diversas terras.

931. Britones qui remanserant, omnes Normannos interfecerunt in festo S. Michaelis, cæso primo duce eorum Feletan.

944. Normanni Britones occidunt, et e terra ipsorum dispergunt tempore Berengarii et Alani.

966. Monachi missi sunt in ecclesiam S. Albini Andegavensis, clericis depulsis a Fulcone Bono comite Andegavensi et Adela comitissa.

970. Fulco comes Andegavensis qui cognominatus est Hierosolymitanus, filius Gaufridi Grisegonelle comitis Andegavensis, dedit filiam suam Ermengardem Conano duci Minoris Britannicæ, ex qua genuit Gaufridum, qui ei successit, et Judith uxorem secundi Richardi ducis Normanniæ.

972. Secundum bellum fuit in Concurrum, in quo Fulco comes Andegavensis victor exstitit, et Conanus Brito occisus est, v Kal. Julii, a filio Juhelli Berengarii.

981. Conanus Curvus contra Andegavenses in Concurrum optime pugnavit. Eodem tempore sub Gaufrido Conani filio Mainardus abbas Rothonense monasterium et abbatiam S. Michaelis de periculo maris optime rexit, sed Rothonensem juvenem [/. lubens aut juvenis] dimisit.

997. Obiit Gaufridus comes Andegavensis pater Fulconis.

1000. Incensa est urbs Andegavensis post incensionem comitissæ Elisabeth.

1008. Obiit Gaufridus dux Britannicæ filius Conani filii Juhelli Berengarii, dum pergeret Romam causa orationis. Hujus sororem Judith duxit secundus Richardus dux Normannorum; et ipse Gaufridus duxit Hamdis sororem prædicti Richardi,